

Boganmeldelser.

NIELS WOHLIN. **Torpare-, Backstugu- och Inhysesklasserna.** Stockholm 1908. (103 S.).

I denne Bog har Docent ved Stockholms Højskole, Hr. Niels Wohlin, givet en historisk og statistisk Undersøgelse med Hensyn til de nævnte Samfundsklasser paa Landet; den giver en Oversigt over disses »Opkomst, Tilvækst og Aftagen med særligt Henblik paa Torperklassens Tilbagegang« eller Opløsning i nyere Tid. Navnlig behandler Forf. udførligt den for Sverige ejendommelige Torperklasses Historie, og der gøres Rede for den noget forskellige Betydning dette Ord som social Klassebetegnelse har haft gennem skiftende Tider, idet der i 16. Aarh. og før dermed navnlig betegnedes Nybyggere paa Byernes Udmarker og paa Almindingerne. De af disse Nybyggere grundlagte Hjem og foretagne Opdyrkinger rykkede siden op som selvstændigt skyldsatte Ejendomme og forsvandt dermed som Torp i egentlig Forstand. I nyere Tid betegner Udtrykket derimod en Samfundsklasse, der er bosat paa mindre Brug, oprettede som »Appertientier« til de ældre, selvstændige »hemman«, med en i Almindelighed daarlig Besiddelsesret og med Forpligtelse til at yde Pligtarbejde til Hovedejendommen, der ingenlunde behøver at være Hovedgaard, men lige saa vel kan være en almindelig Bondegaard. Saavel Torpare- som Backstuguklassen svarer nærmest til vore Leje- og Tjenestehusmænd, saaledes som de fandtes før den

Boganmeldelser.

NIELS WOHLIN. **Torpare-, Backstugu- och Inhysesklasserna.** Stockholm 1908. (103 S.).

I denne Bog har Docent ved Stockholms Højskole, Hr. Niels Wohlin, givet en historisk og statistisk Undersøgelse med Hensyn til de nævnte Samfundsklasser paa Landet; den giver en Oversigt over disses »Opkomst, Tilvækst og Aftagen med særligt Henblik paa Torperklassens Tilbagegang« eller Opløsning i nyere Tid. Navnlig behandler Forf. udførligt den for Sverige ejendommelige Torperklasses Historie, og der gøres Rede for den noget forskellige Betydning dette Ord som social Klassebetegnelse har haft gennem skiftende Tider, idet der i 16. Aarh. og før dermed navnlig betegnedes Nybyggere paa Byernes Udmarker og paa Almindingerne. De af disse Nybyggere grundlagte Hjem og foretagne Opdyrkinger rykkede siden op som selvstændigt skyldsatte Ejendomme og forsvandt dermed som Torp i egentlig Forstand. I nyere Tid betegner Udtrykket derimod en Samfundsklasse, der er bosat paa mindre Brug, oprettede som »Appertientier« til de ældre, selvstændige »hemman«, med en i Almindelighed daarlig Besiddelsesret og med Forpligtelse til at yde Pligtarbejde til Hovedejendommen, der ingenlunde behøver at være Hovedgaard, men lige saa vel kan være en almindelig Bondegaard. Saavel Torpare- som Backstuguklassen svarer nærmest til vore Leje- og Tjenestehusmænd, saaledes som de fandtes før den

ved Frdn. af 27. Maj 1848 gennemførte Reform. Docent Wohlin belyser ved et omfattende Materiale af forskellig Art, ikke mindst statistisk, og dertil prisværdig kortfattet i Formen disse Samfundsklassers Skæbne, deres Antal, retslige og sociale Stilling og afslutter med en Undersøgelse af hvad der fra Statens Side kan og bør gøres med Hensyn til Torperklassens Bevarelse. Bogen indeholder god Belæring for den, der i det hele interesserer sig for Landarbejderspørgsmaalet og navnlig den historisk bestemte Form, det har antaget i vort Naboland hinsides Sundet.

Henrik Pedersen.

JAHRBÜCHER DES EUROPÄISCHEN BODENKREDITS.
Herausgegeben von **Felix Hecht**. Erster Band, erste Hälfte.
Duncker & Humblot, Leipzig 1909. (308 S.).

Med det her paabegyndte Arbejde har den paa dette Omraade bekendte og ansete Dr. Felix Hecht startet Udgivelsen af et stort anlagt Fagorgan for alt hvad der, teoretisk saavel som praktisk, angaar Grundkreditforholdene her i Evropa. Udgiveren anser de herhen hørende Spørgsmaal for saa vigtige i vor Tid, og Arbejdet for dem, der ønsker at følge med paa dette Felt, for saa besværligt, at Berettigelsen af et saadant Organ næppe behøver nogen anden speciel Begrundelse. Som det bebudes i Udgiverens Programartikel: »Aarbøger for evropæisk Grundkredit skal være et videnskabeligt Centralorgan ... men det skal ingenlunde beskæftige sig alene med Teorien, men ogsaa staa i den nøjeste Rapport til det praktiske Liv«.

Dette Program er sket fortræffelig Fyldest i det foreliggende første Halvbind, der indeholder en Række — 10 — Afhandlinger, snart af mere teoretisk, snart af mere praktisk Tilsnit vedrørende de Spørgsmaal, Aar-